

שרת החדשנות, המדע והטכנולוגיה

ירושלים, ב' בניסן התשפ"ב

3 באפריל 2022

סימוכין : sara38

לכבוד

אביגדור ליברמן

שר האוצר

שלום רב,

הנדון : עמדת משרד החדשנות - אסדרה של תחום הבלוקצ'יין וה-Web3 בישראל

אני פונה אלייך בנקודת זמן זו, לקראת הגשת המלצות צוות שמינית במשרדך בנושא החשוב שבנדון. מאז ומתמיד הייתה הטכנולוגיה צעד אחד לפני האנושות וצעדים רבים לפני ממשלות ורגולטורים. עם התפתחות הטכנולוגיה והשפעתה על כל חלק וחלק בחיינו, מתפקידנו כממשלה לבנות תשתית שתצמצם את הפער האמור.

לאורך התקופה בה קיים עולם הבלוקצ'יין, מספר חברות ישראליות תפסו בו עמדות מפתח. בנובמבר 2021, הגיע שוק זה בעולם להיקף של כ-3 טריליון דולר (זינוק בהשוואה ל 14 מיליארד דולר בלבד, לפני 5 שנים), עם השקעה של 30.2 מיליארד דולר בחברות בעולם. ניתן למנות כיום לפחות ארבעה יוניקורנים ישראלים בתחום, וכן חברות נוספות עם יכולת להתפתח ולצמוח בישראל. יתרה מכך, Web3 מתבסס והולך כדור המשך של האינטרנט, כפי שאנחנו מכירים אותו, וטכנולוגיית הבלוקצ'יין מהווה בסיס לחדשנות העתיד.

למרות זאת, והגם שנעשו מספר צעדים בסיסיים ומבורכים על ידי גופי הממשלה לאחרונה בנושא (למשל, הנחיית בנק ישראל לבנקים), הרי שמדובר בצעדים מעטים מאוד המתעכבים תקופה ארוכה. בהיעדר אסדרה כוללת ובהיעדר יכולת פעולה בסיסית וברורה במטבעות או בטכנולוגיה זו בישראל - חברות אלה בוחרות לפעול בעיקר בזירה הבינלאומית ומחוץ לישראל.

מציאות זו עומדת בניגוד גמור לעובדה, כי מספר גדל והולך של מדינות וערים ברחבי העולם, פועלות באופן אקטיבי להתאים עצמן לעולם הבלוקצ'יין, תוך קביעת אסדרה מאפשרת כמשימה כלכלית לאומית. גם בארה"ב נעשו צעדים משמעותיים לאחרונה בעולמות אלה. ביום 9.3.22 חתם הנשיא ביידן על צו נשיאותי (executive order) הקובע, כי על הממשל האמריקאי "לחזק את מנהיגות ארה"ב בשוקים הפיננסיים העולמיים... כולל דרך הפיתוח האחראי של נכסים דיגיטליים...". בנוסף, הצו מורה לממשל הפדרלי לשקול את יצירתו של מטבע דיגיטלי של הבנק המרכזי האמריקאי כאלטרנטיבה שתשמור על ערך המטבע הלאומי.

אירועי רוסיה - אוקראינה מהחודשים האחרונים מהווים גם הם עדות נוספת לתפקידה הדרמטי של טכנולוגיית הבלוקצ'יין כבר בהווה. עשרות מיליוני דולרים גויסו באמצעותה לסיוע ולהגנה על אזרחי אוקראינה. לצד זאת, הרגולטורים בעולם פעילים בטכנולוגיה זו כדי לבלום פעילות רוסית של הברחת נכסים או פריצת סנקציות.

ברקע הדברים הללו מתחזקת ההבנה שעולמות הבלוקצ'יין, המטבעות הדיגיטליים וה-Web3 על כל היבטיהם, כאן כדי להישאר, וכי כממשלה אל לנו להתעלם מכך. עלינו להוביל מדיניות שתיתן את הדעת, במהירות האפשרית, לכל השאלות הרגולטוריות המשמעותיות שעומדות על הפרק, בין בצד הסיכון הגלום בכך ובין בצד ההזדמנויות.

שרת החדשנות, המדע והטכנולוגיה

בישראל כאמור, קיימים סדרה של חסמים ממשלתיים, היעדר רגולציה ואי מענה לחברות הפעילות בתחום. מצב זה מעכב זה תקופה ארוכה את התפתחותה של סביבה מאפשרת בתחום ומביא לצמצום הפעילות בישראל.

חשוב לי להדגיש כי אין אני מקלה ראש באתגרים המורכבים שעולמות אלה מעלים – בפרט למדינות וממשלות, מול מערכות ההון, המטבע, מט"ח והבנקאות המסורתיות. טכנולוגיה זו גם מעלה חשש לתרמיות וצורך לדאוג להגנת משקיעים והציבור. מאידך, דווקא היעדרה של מסגרת אסדרתית משמעותית בישראל - בעוד רבים כבר ממילא עושים בה שימוש - היא שמייצרת בעיניי מצב שחושף את הצרכן והמשקיע לסכנות בהעדר הגנה, והיא אף פוגעת בהתפתחות החדשנות בישראל.

בקידום טכנולוגיית הבלוקצ'יין, המהווה בסיס למטבעות הקריפטו אך גם לשימושים נוספים (מערכות דאטה, פרטיות, Web3 וביזור האינטרנט) – יש יתרונות טכנולוגיים משמעותיים ואפשרות לפיתוח ויצירת חדשנות משבשת (Disruption) של תעשיות רבות. בנוסף, יש בפנינו הזדמנות לחזק את מעמד ישראל כמרכז פיננסי עולמי חדשני. חוזקה של מדינת ישראל טמון בהבנה כי יש פוטנציאל גדול בטכנולוגיה זו, וכי יש לממשו תוך שמירה על כלל האינטרסים שיש להגן עליהם.

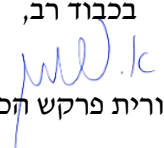
על כן, צו השעה הוא אסדרה של התחום בישראל. זאת, באמצעות מתן גמישות מתאימה לפיתוח ותוך הקפדה על חדשנות אחראית; הגנה על צרכנים ומשקיעים; יציבות כלכלית; מניעת פעילות בלתי חוקית; ומובילות ישראלית.

יש לעשות כן תוך אימוץ סטנדרטים רגולטוריים המקובלים במדינות מפותחות בעולם לקידום "חדשנות אחראית" - באופן שישמור על האינטרסים המדינתיים והצרכניים מחד, ויעודד חברות ויזמים לפעול בישראל מאידך. הדבר יאפשר להם להעניק את שירותיהם גם לצרכנים הישראלים, יתרום לצמיחת החברות המקומיות ובכלל זה גיוס עובדים מקומיים ותשלום מס בישראל, ויגביר את התחרות בישראל.

אני מצרפת למכתבי זה את מכתבה של מנכ"לית משרד החדשנות, המדע והטכנולוגיה, אשר מפרט רשימה של סוגיות דחופות אשר דורשות מענה מידי על ידי גורמי הרגולציה השונים בישראל. מיפוי הסוגיות הוא פרי מס' דיונים שקיים צוות משרדי, יחד עם צוות משרדך בראשות הכלכלנית הראשית ובשיתוף גורמים בממשלה ובתעשייה.

עיון בהיקף הסוגיות הדורשות טיפול מדבר בעד עצמו. החל ממתן רשיונות לעסקים שבקשותיהם מעוכבות תקופה ארוכה, סוגיות מיסוי, דיווח ועוד. **בקשתי היא לקצוב פרק זמן של חודשים ספורים מהיום - לגופי הרגולציה הממשלתיים השונים – לפרסום האסדרה הנדרשת, ליצירת ודאות בסיסית לחברות וליחידים העוסקים או מעורבים בטכנולוגיה זו בישראל. בפרט, יש לנקוב מועד מקסימלי למתן מענה לחברות שהגישו בקשה לקבלת רשיונות פעילות בתחום זה בישראל, עד לא יאוחר מסוף הרבעון השני של שנה זו.**

אודה כי תשים דברים אלה לנגד עיניכם בסוגיה חשובה זו.

בכבוד רב,

אורית פרקש הכהן

העתק: גב' הילה חדד, מנכ"לית משרד החדשנות, המדע והטכנולוגיה

גב' שירה גרינברג, הכלכלנית הראשית במשרד האוצר